

CO₂-BELEID

Organisatie: Eendracht Groep
Contactpersoon: Rick Wieldraaijer
Adviseur: Martin Vos
Adviesbureau: MVos Advies
Publicatiedatum: 4-11-2024

1 Inleiding en verantwoording

De Eendracht Groep en haar werkmaatschappijen (hierna: Eendracht Groep) leveren (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor De Eendracht Groep zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten, provincies, waterschappen en aannemers. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt het beleid voor CO₂-reductie samengevat. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven, worden berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden, evenals de participatie aan sector- en keteninitiatieven.

Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Met deze definitie in het achterhoofd, had De Eendracht Groep geen projecten met gunningvoordeel lopen in half 2023 en 2022.

Energiebeleid en doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie. Concreet is de doelstelling om in 2025 45% minder CO₂ in scope 1 en 2 uit te stoten op basis van de omzet.

Energiemanagement actieplan

Onderstaande gegevens worden door de verantwoordelijke afdelingen aangeleverd aan de projectleider van de CO₂-Prestatieladder. Deze zorgt voor het tijdig verwerken (halfjaarlijks) van de gegevens in de CO₂-footprint.

Emissiestroom	Eenheid	Bron	Wanneer
Gas - Vastgoed	m ³	Uitlezen meterstanden	Februari, September
Brandstof wagenpark - Diesel - Benzine - Elektra	Liter kWh	Rapportages/tankpassen	Februari, September
Brandstof materieel - Diesel - Benzine	Liter	Rapportages/tankpassen	Februari, September
Elektra - Vastgoed	kWh	Uitlezen meterstanden	Februari, September
Zakelijke kilometers	Euro	Declaraties	Februari, September

Directe- en indirecte GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van De Eendracht Groep bedroeg 374 ton CO₂.

TABEL M1. OVERZICHT CO ₂ -EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE				2023 Heel jaar
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)
Aardgasverbruik	69.112	m ³	2.079	143,7
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	1.165	liter	3.256	3,8
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	47.126	liter	3.256	153,4
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	22.935	liter	2.821	64,7
Propaan	62	kg	1.725	0,1
Totaal scope 1				365,7
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	0	kWh	456	-
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	327.028	kWh	0	-
Elektriciteitsverbruik - wagens	15.199	kWh	0	-
Totaal scope 2				-
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	41.859	km	193	8,1
Totaal business travel				8
TOTALE EMISSIONS SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				374

CO₂-reducerende maatregelen

Maatregelen gasverbruik	Reductie op stroom	Reductie op totaal	Reductie in tonnen
Klimaatinstallatie opnieuw in laten stellen	2%	0%	2,94
Vervangen luchtverhitters voor HR	4%	1%	5,88
Locatie Peizerweg afstoten	10%	2%	14,70
		0%	-
		0%	-
		0%	-
		0%	-
Totaal op gasverbruik	16%	4%	23,52

Maatregelen brandstofverbruik	Reductie	Reductie op	Reductie
Stimuleren carpooling	1%	0,36%	2,23
Elektrische auto's bij vervanging	30%	11%	66,96
Maandelijkse controle bandenspanning	1%	0%	2,23
Terugkoppeling rijgedrag medewerkers	1%	0%	2,23
Aanschaf nieuwe zuinige auto's	5%	2%	11,16
Maximale CO ₂ -uitstoot per gereden kilometer bepalen	1%	0%	2,23
Wegen bestelwagens (terugdringen meenemen overtollig materieel)	1%	0%	2,23
Wedstrijd lager brandstofverbruik	1%	0%	2,23
Aanschaf 'electrisch' aggregaat	1%	0%	1,12
		0%	-
		0%	-
		0%	-
Totaal op brandstofverbruik	42%	15%	92,63

SCOPE 2

Maatregelen elektraverbruik	Reductie op stroom	Reductie op totaal	Reductie op totaal
LED verlichting toepassen bij vervangen reguliere verlichting	3%	1%	7,20
Overstap naar 100 % groene stroom	100%	39%	240,10
LED verlichting toepassen in hal x	1%	0%	2,40
Plaatsen van bewegingssensoren in kantoren	2%	1%	4,80
Kopen GVO's om stroom te vergroenen	99%	38%	237,70
Locatie Peizerweg afstoten	10%	4%	24,01
Toename verbruik elektrische auto's	-13%	-5%	- 30,01
Totaal op elektraverbruik	203%	79%	486,20

BUSINESS TRAVEL

Maatregelen business travel	Reductie	Reductie op	Reductie
Toepassen van video en-of teleconferencing	10%	0%	0,72
Introduceren van fietsplan	5%	0%	0,36
		0%	-
		0%	-
		0%	-
		0%	-
Totaal op brandstofverbruik	15%	0%	1,08

Plan van aanpak

CO2 Reductiemaatregelen	Frequentie	Deadline
SCOPE 1 - Gasverbruik		
Klimaatinstallatie opnieuw in laten stellen	Jaarlijks	1x per jaar
In gesprek over energielabel/duurzaamheid pand met Gemeente	Eenmalig	
Vervangen luchtverhitters voor HR luchtverhitters	Eenmalig	Q4 2024
Locatie Peizerweg afstoten	Eenmalig	Q1 2022
SCOPE 1 - Brandstofverbruik		
Inkoopbeleid schrijven (visie wagenpark)	Eenmalig	Q3 2022
Stimuleren carpooling	Continu	Gestart, continue
Elektrische auto's bij vervanging	Continu	Q3 2022
Bijhouden verbruik en kilometerstanden per auto	Continu	Continuering en Q2 2024
Maandelijkse controle bandenspanning	Continu	Continuering
Cursus het nieuwe rijden		
Eerst pilot?		
Terugkoppeling rijgedrag medewerkers	Driemaandelijks	Continuering en Q2 2024
Maximale CO2-uitstoot per gereden kilometer bepalen	Driemaandelijks	Continuering en Q2 2025
Wegen bestelwagens (terugdringen meenemen overtollig materieel)		Gereed, continuering
Wedstrijd lager brandstofverbruik	Continu	Q1 2024
Aanschaf 'elektrisch' aggregaat	Pilot	Q1 2022
Onderzoek naar biobrandstoffen	Eenmalig	
SCOPE 2 - Elektriciteitsverbruik		
LED verlichting toepassen bij vervangen reguliere verlichting	Continu	Gereed
Overstap naar 100 % groene stroom eventueel met GVO	Eenmalig	Gereed
Plaatsen van bewegingssensoren in kantoren	Eenmalig	op natuurlijk moment
Inzicht krijgen in verbruik werkplaats		continuering
SCOPE 3 - Zakelijk vervoer		
Toepassen van video en-of teleconferencing	Continu	Q4 2022, continuering
Introduceren van fietsplan	Eenmalig	Gereed/vervallen
Organisatorische maatregelen		
Toolbox en/of presentatie CO2 beleid	Continu	continuering
CO2 bewustwording onderzoek	Eenmalig	Q2 2024

Scope 3 plan van aanpak

Rusthoven wil de komende jaren duurzamere projecten uitvoeren. Daarom willen ze duurzamere keuzes maken bij het uitvoeren van projecten. Rusthoven kan dit niet zelfstandig uitvoeren en moet rekening houden met de eisen, wensen en medewerking van opdrachtgevers. Rusthoven zal zich, aantoonbaar, inspannen om opdrachtgevers te informeren over de duurzame maatregelen die mogelijk zijn in een project.

Rusthoven zal de volgende maatregelen voorstellen en gedurende de komende jaren de implementatie hiervan monitoren:

- **Ontwerptimalisatie**
Door het optimaliseren van het ontwerp van objecten zal gestreefd worden naar het verminderen van de hoeveelheid gebruikt materiaal. Deze materiaalbesparing zal 1-op-1 leiden tot CO₂-reductie.
- **Hergebruik staal**
Direct hergebruik van objecten of onderdelen van objecten leidt tot een aanzienlijke CO₂-reductie. Afhankelijk van de benodigde bewerking is dit 75-90%. Rusthoven zal zich inzetten voor direct hergebruik van objecten of onderdelen van objecten. *Voor de inschatting van de doelstelling zal gerekend worden met een CO₂-reductie van 75% bij hergebruik van objecten of onderdelen van objecten.*
- **Vervangend materiaal**
Door staal te vervangen door een alternatief materiaal voor bijvoorbeeld stalen contragewichten voor de constructies. Beton heeft bijvoorbeeld een lagere dichtheid, maar heeft een kleinere ecologische voetafdruk per kg dan staal¹. Het is mogelijk dat het gebruik van alternatieve contragewichten, zoals beton, de uitstoot van broeikasgassen aanzienlijk kan verminderen. *Voor de inschatting van de doelstelling zal gerekend worden met een CO₂-reductie van 50% bij hergebruik van objecten of onderdelen van objecten.*

Een aantal andere maatregelen die we willen nemen zijn gericht op onderzoek of het informeren van ketenpartners. Deze acties leiden op dit moment (nog) niet tot een CO₂-reductie in de keten.

- Informeren van opdrachtgevers over het energiegebruik van objecten en het verduurzamen hiervan door de aankoop van groene stroom uit Nederland.
- Onderzoek naar de herkomst van het ingekochte staal. Met als doel om in de toekomst te sturen op een duurzamere inkoop.
- Onderzoek naar het gebruik van alternatieve materialen.
- Onderzoek naar het inkopen van staal met een hoger percentage hergebruikt staal.

---

¹ Obinna, 2023

Meetmethode

De doelstelling zal als volgt gemeten/berekend worden. Jaarlijks zal bepaald worden hoeveel staal is verwerkt, hoeveel staal is bespaard door ontwerpoptimalisaties, hoeveel staal direct hergebruikt is en hoeveel staal is vervangen door een ander materiaal.

Een voorbeeld hiervan is hieronder te zien:

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ontwerp-optimalisatie	Verwerkt staal (ton)	1000	900	1300				
	Reductie (ton)	50	0	40				
	CO2-reductie (%)	5%	0%	3,1%				
Hergebruik staal	Verwerkt staal (ton)	1000	900	1300				
	Hergebruikt staal (ton)	0	9	0				
	CO2-reductie (%)	0%	0,8%	0%				
Vervangend materiaal	Verwerkt staal (ton)	1000	900	1300				
	Reductie (ton)	0	0	150				
	CO2-reductie (%)	0%	0%	5,8%				
	CO2-reductie per jaar (%)	5%	1%	8,8%				
	CO2-reductie gemiddeld (%)	5%	2,9%	4,9%				

Doelstellingen

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

SCOPE 1 EN 2 DOELSTELLING DE EENDRACHT GROEP

De Eendracht Groep wil in 2025 ten opzichte van 2019 45% minder CO₂ uitstoten gerelativeerd aan de omzet

De Eendracht Groep heeft het doel om tot 2030 jaarlijks gemiddeld 5% CO₂-reductie te bereiken in de keten van de bruggen.

SUBDOELSTELLINGEN

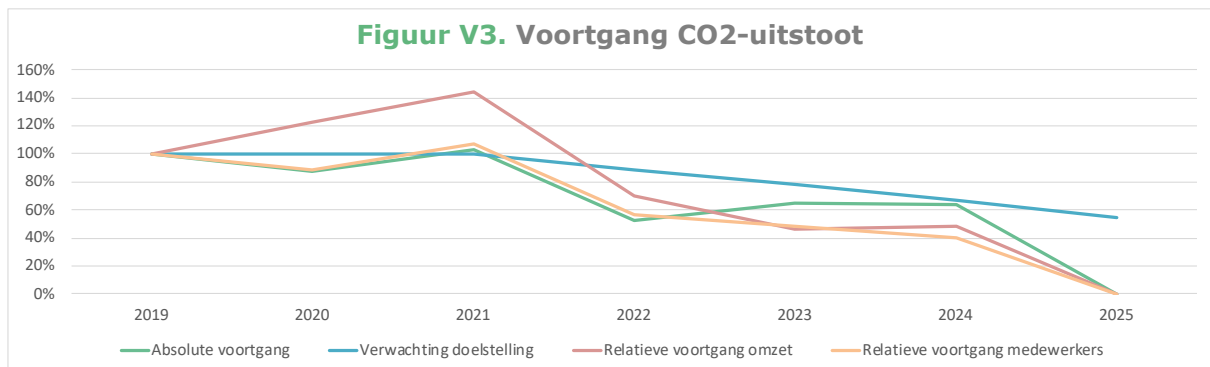
Scope 1	25% reductie in 2025 t.o.v. 2019
Scope 2 + BT	100% reductie in 2025 t.o.v. 2019
Alternatieve brandstof/ groene stroom	Minimaal 50% elektrische voertuigen in 2025 100% groene stroom in 2025

Momenteel wordt er 100% groene stroom gekocht

Voortgang

In onderstaand figuur is de voortgang van de CO₂-uitstoot van De Eendracht Groep opgenomen.

Figuur 6.0 | Voortgang van de CO₂-uitstoot.

Omdat er in 2019 en 2020 en een groot deel van 2021 nog niet gewerkt werd met de CO₂-Prestatieladder, heeft deze ook geen invloed gehad op de CO₂-uitstoot. De reductie in 2020 en 2021 komt hoofdzakelijk voor rekening van het minder reizen in verband met de coronacrisis. In 2023 zien we weer een reductie. De verwachte doelstelling voor 2023 was 67% (33% reductie) en de absolute voortgang is 63% (37% reductie). De relatieve voortgang omzet is 49% en zit dus goed op weg voor zijn doelstelling van 45% in 2025.

Scope 1 | Subdoelstelling fossiele brandstoffen

De broeikasgasemissies uit scope 1 zijn bij De Eendracht Groep verantwoordelijk voor 98% van de totale voetafdruk. Dit komt door de inkoop van groene stroom in 2022. Hierdoor zijn er geen scope 2 emissies sinds 2022 en zijn de scope 1 emissie procentueel een stuk hoger vergeleken met voorgaande jaren. Hun aandeel is tussen 2022 en 2019 wel gestegen vergeleken met 2021. De uitstoot door het aardgasverbruik is met 25% afgenomen. Wel is de uitstoot door het dieselverbruik bijna vervijfvoudigd in deze periode. Ook staat een verzesvoudiging van de uitstoot door benzine. Desondanks is de uitstoot door het wagenpark diesel met 39% afgenomen.

Scope 2 | elektraverbruik

Ook in scope 2 is een mooie reductie in de CO₂-uitstoot zichtbaar. Door de inkoop van groene stroom zijn er geen scope 2 emissies in 2023 ten opzichte van 2019. De Eendracht Groep heeft ook groene stroom ingekocht voor 2024 en er wordt dus ook geen emissies voor scope 2 verwacht. Hierdoor heeft De Eendracht Groep zijn scope 2 doelstelling ook verhoogd van 88% naar 100% reductie in 2025 ten opzichte van 2019.

Scope 3 | Duurzame bruggen

In 2024 is nog niet gewerkt aan maatregelen in de keten van De Eendracht Groep. In de rapportage over de eerste helft van 2025 zal gerapporteerd worden over de voortgang in de keten.

TABEL M1. OVERZICHT CO₂-EMISSIONS, GEHELE ORGAN					2024 Half jaar
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO₂)	
Aardgasverbruik	46.041	m ³	2.134	98,3	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	0	liter	3.256	-	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	20.221	liter	3.256	65,8	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	8.402	liter	2.821	23,7	
Propaan	264	kg	1.530	0,4	
Totaal scope 1				188,2	
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	0	kWh	536	-	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	158.325	kWh	0	-	
Elektriciteitsverbruik - wagens	27.411	kWh	0	-	
Totaal scope 2				-	
TYPE EMISSIONSTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO₂)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	39.385	km	193	7,6	
Totaal business travel				8	
TOTALE EMISSIONS SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				196	

Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

Stichting Positieve Impact

Door de organisatie wordt deelgenomen aan de evenementen van Nederland CO₂ Neutraal. Dit initiatief richt zich op het inspireren van de deelnemers, het vergroten van kennis over CO₂-reductiemogelijkheden en het vergroten van een duurzaam netwerk. Om deze deelname te bewijzen worden de volgende documenten bewaard:

- Presentielijsten workshops